VIAȚA MICHERECHIULUI

Méhkerék Község Önkormányzata Időszakos lapja

Ziar periodic al Primăriei din Micherechi

Méhkerék Község Önkormányzatának kiadványa

2022/VIII.

A méhkeréki tánc magyarországi szellemi kulturális örökség lett

A szellemi kulturális örökség lehet kifejezési forma, tradicionális előadó művészet, társadalmi szokás és rítus – ilyenek a méhkeréki néptánchagyományok. A zsűri is így látta, amikor a Méhkeréki Románok Egyesülete felterjesztését elfogadta, és ezzel idén szeptember 22-én a méhkeréki román néptánchagyomány felkerült a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére. Az erről szóló oklevelet Vincze Máté közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár adta át Tát Margit polgármesternek a Hortobágyon tartott ünnepségen. Ahol természetesen helyet kapott egy méhkeréki táncbemutató is – Papp László, Rossu Szabolcs, Rossu Zoltán, Jován Mercédesz, Szitás Anna, Kozma Krisztina előadásában.

A méhkeréki román néptánchagyományt, mint nemzedékről nemzedékre hagyományozódó szellemi kulturális örökséget a Méhkeréket benépesítő román ajkú emberek a bihari térségből hozták magukkal szokásaikkal, életvitelükkel együtt. Majd a zárt közösségben a történelmi időkhöz alkalmazkodva formálódott, „elméhkerékiesedett”, és hosszú időre konzerválódott is. Míg a múltszázad első felében a mindennapi élet része volt a tánc, egy nyelv, amelyet a faluban mindenki ismert és „beszélt”, addig a század második felére egyre inkább megőrzendő örökséggé vált. A magyarországi kultúra az 50-es években kezdte felfedezni a méhkeréki román táncokat. Egyre többen jártak gyűjteni a faluba, élükön Tímár Sándorral, majd egyre több helyre, hazai és külföldi szereplésekre – Franciaországtól az Egyesült Államokon át Japánig – hívták a méhkeréki táncosokat.

Olyan személyiségek neve fűződik a méhkeréki román néptánchagyományhoz, mint a Népművészet Mestere elismerést kapott Nyisztor György táncos és Kovács Tivadar prímás. Vagy éppen a község művelődési házának névadója, Duló György, akinek a szervező munkája nélkül talán sosem szerezte volna meg azt a hírnevet a méhkeréki tánc, ami által az egész falu ismertté vált. A köztiszteletben álló közösségszervező, tanár és helytörténész kezdeményezésére alakult meg 75 évvel ezelőtt a Méhkeréki Kultúrcsoport, amely az első táncos párokat is összefogta, és ezzel a mindennapi élet színteréről a színpadra emelte a méhkeréki táncokat.

– Köszönjük a lehetőséget és köszönjük a megbecsülést a bíráknak és miniszter úrnak, hogy a méhkeréki néptánchagyomány mától már nem csak a méhkeréki közösség féltve őrzött kincse, hanem deklaráltan hazánk nemzeti örökségének része is. Hálával gondolunk mindazokra, akik hosszú-hosszú évtizedeken át őrizték a hagyományt, művelték és művelik táncainkat, még ha ez nem is volt mindig könnyű. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a következő generációk számára is át tudjuk adni ezt az értéket – mondta a hortobágyi eseményen, az oklevél átvételekor Tát Margit polgármester.

Tiszteletadás

Halottak napja alkalmából idén is tart koszorúzással egybekötött megemlékezést az önkormányzat a méhkeréki emlékhelyeken. A tiszteletadásra október 27-én, csütörtökön 11 órától kerül sor. A hivatalban várják mindazon helyi és településhatáron túli szervezet jelentkezését, akik együttműködőként szeretnének részt venni a megemlékezésen.

Köszöntés idősek napján

A Gondozási Központ szervezésében, az önkormányzat együttműködésével október 2-án került sor a hagyományos idősek napi rendezvényre a művelődési házban. A 60 év feletti lakosok valamennyien név szerinti meghívót kaptak az ünnepségre, sokan el is fogadták azt és személyesen részt vettek a programon, míg mások csak az ebédmeghívásnak tettek eleget.

A színpadon óvodások, iskolások és a Jókai Színház színészei kulturális műsorral kedveskedtek a megjelenteknek. Köszöntőt pedig Tát Margit polgármester és Keresztes György intézményvezető mondott. Az ajándékokat mindenki őszinte örömmel fogadta, nagy sikere volt a retro cukorkacsomagnak és persze a házi lekvárnak is. Több mint 500 ebéd készült aznap a konyhán az ünnepeltek számára.

Indulnak a szakkörök

Az önkormányzat és a Nemzeti Művelődési Intézet között létrejött együttműködésnek köszönhetően idén ősszel újabb szakkörök indulnak Méhkeréken. A gyöngyfűzés és a quilling között lehet választani. A szakkörökhöz való csatlakozás ingyenes, az eszközöket és az alapanyagokat a szervezők biztosítják, éppen ezért a férőhelyek száma korlátozott. Jelentkezés Gurzó Jánosné Juli szakkörvezetőnél.

Vezetői pályázatok

A vezetői kinevezések lejárnak a gondozási központban és az óvodában egyaránt, ezért a fenntartók pályázati úton keresik a magasabb vezetőket a két közintézmény élére a következő 5 év időtartamra. A gondozási központ személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény, így a vezető személyére ennek megfelelő előírások és a vezetői gyakorlat igazolása vonatkozik. A pályázatokat október 31-ig lehet benyújtani, amelyeket szakmai bizottság értékel novemberben, az állás december 1-től lesz betölthető. Az óvoda esetében az előírt végzettségek mellett fontos a nemzetiségi óvodapedagógusként szerzett gyakorlat is. A pályázat november 3-ig nyújtható be, az állás szintén december 1-től tölthető be.

Karácsonyi házitészta-vásár

Kiskocka, eperlevél, aprókocka és gyufatészta rendelhető **1500 Ft/kg** áron a Méhkeréki Tésztaüzemből. A rendeléseket **Muntyánné Flórikánál lehet leadni, a +36 70 392 9893** telefonszámon.

„Ősz Kincsei" projekthét a Varázskert Román Nemzetiségi Óvodában

Egy színes programmal gazdagítottuk gyermekeink óvodai életét az elmúlt hónapban. „Ősz Kincsei projekt" címmel nyert pályázatot a „Varázskert" Román Nemzetiségi Óvoda, amely szeptember 26. és 30. között került megrendezésre. A program tervezésekor prioritás volt számunkra az őszi évszak szépségeinek megfigyeltetése, hagyományaink és kultúránk megismerése. A családokkal való jó kapcsolat ápolása érdekében nyílt napokat is szerveztünk. A hét minden napjára gyermekeink érdeklődési körére támaszkodva más és más témával készültünk. Óvodánk tornatermében tematikus helyszíneket alakítottunk. Ilyen volt a seprűkötés, a ládakészítés, a kosárfonás, a savanyítás, a virágbolt és a központi szerepet kapott piactér.

Az első napon Netye Tivadar a seprűkötés mesterségének bemutatásával ejtette ámulatba gyermekeinket. Olykor pisszenés nélkül követték figyelemmel, amint a földön várakozó cirokszálakból megszületet a seprű. Tibi bácsi kifejezve gyermekeink iránti szeretetét egy tucat kisméretű seprűvel ajándékozta meg óvodánkat, ezúton is nagyon köszönjük. A második napon Patka Mihályné a kosárfonás mesterségével ismertette meg gyermekeinket. Láthattuk a kosár elkészítésének folyamatát a nyers vesszőtől a kész kosárig. Másik helyszínen Ruzsa János, óvodánk karbantartója a ládakészítés menetét mutatta be, ami főleg a fiúkat vonzotta. Jani bácsi munkaállomása a közös kalapálás

zajától volt hangos. Már az előkészületekben gyönyörű száraz kompozíciókkal őszi hangulatba öltöztettük óvodánk belső terét. Folytatva a dekorlást, az udvaron gyermekeinkkel közösen ültetettünk árvácskákat, krizantémokat. Hagyományaink, sajátos ízeink megismerése jegyében a téli spájzolással ismerkedtünk. A játszva tanulás elvén piacos játékra invitáltuk gyermekeinket, ahol mindenféle zöldséget rakhattak a kosarukba majd átadták a nagymamáknak előkészítésre, szeletelésre.

A második napon az előkészített savanyúság és szilva befőttek berakása a szorgos nagymamák segítségével történt. Így gyermekeink betekintést kaptak a savanyítás rejtelmeibe, folyamatába és kedvük szerint kóstolhatták a sok finom gyümölcsöt és zöldséget. A harmadik napon romániai vendég előadóink, „Prieteni Veseliei" interaktív műsorral gondoskodtak gyermekeink jó hangulatáról. Számunkra fontos a településünk többi intézményével való jó kapcsolat, ezért vendégségbe hívtuk a bölcsis csemetéket egy kis közös együttlétre. A negyedik napon a szülőkké volt a főszerep. Gyermekükkel közösen alkothattak őszi asztali díszeket saját fantáziájuk szerint. A kézműves tevékenység fő célja volt az együttlét és a közösen szerzett élmények. Az egész hetet megkoronázta az ötödik nap felejthetetlen kirándulása. A gyermekek jelentős része első alkalommal vett részt óvodai kiránduláson. A reggeli órákban autóbusszal Pusztaottlakára vettük az irányt, ahol kedves fogadtatásban volt részünk. A település polgármestere, Pál-Árgyelán Elvira és a Purdi Mihály Román Kulturális Egyesület elnöke, Karancsi Andrásné meleg teával és kaláccsal kedveskedtek nekünk, majd megtekintettük a helyi tájházat és az ortodox templomot. A tájházban látott régi használati tárgyak felkeltették a gyermekek érdeklődését. Mesébe illő volt számukra a régi bölcső, csodálkozással kérdezték „Ilyenben aludtak a pici babák régen?" Ugyanígy a varrógép, a rádió, vagy épp a régi fotelbe akart mindenki beülni. A keresztény hitélet értékeinek közvetítése fontos számunkra, hiszen gyermekeink ilyen családi környezetben nevelkednek. Ezért az óvodában is az étkezések és lefekvés előtti román nyelven elmondott ima a napi rutin része. A templom atmoszférája csendességre késztette gyermekeinket, ahol Éva néni örömére elmondtuk az óvodában tanult román nyelvű imát. A déli órákban megérkezve a Csaba-Parkba előbb megebédeltünk, majd egy óra hosszára a szabad mozgásnak adtunk teret a játszótéren. Figyelembe véve az őszi időjárás szeszélyeit a délutáni program nagy részét a kalandparkban folytattuk és zártuk.

A pályázati támogatásnak – a Nemzetiségi kulturális kezdeményezések 2022. évi költségvetési támogatása kiírás keretein belül 800 ezer forint támogatási összegnek – köszönhetően a hét folyamán gyermekeinknek bőségesen jutott a finomságokból (pl: gyümölcsök, ivólevek, édességek, palacsinta, szendvicsek, sütemények stb.). Köszönjük ezt a csodás hetet mindazoknak, akik közreműködtek a projekt megvalósításában, Netye Tivadarnak, Patka Mihálynénak, fenntartónknak, Tát Margit polgármester asszonynak, a hivatali dolgozóknak, a szülői munkaközösségnek, a családoknak, nagyszülőknek, intézményünk összes dolgozójának!

Perdiné Netye Mária

Készült Magyarország Kormányának Támogatásával 2022.

Programok a könyvtárban

Őszi Könyvtári Napok címmel rendezett egyhetes programsorozatot a méhkeréki könyvtár október 3. és 7. között kicsiket és nagyokat egyaránt megszólítva. Az események között helyet kapott mese- és versfeldolgozás, Petrusánné Kondoros Mária könyvtáros mellett ebben közreműködött Tóth Péter Lóránt versvándor is. Ehhez hasonló nagy sikert aratott a zenés irodalom a gyerekek körében, Hevesi Imrével örömmel énekelték együtt a már ismert dalokat. Bánkiné Révész Adrienn zenepedagógus pedig egy különleges fejlesztő programot, a Kerekítő Mondókás Mókát hozta el a legkisebbeknek és szüleiknek egyaránt.

A hét folyamán vendégségben jártak a méhkeréki és a kötegyáni idősek a helyi könyvtárban, ahol a beszélgetés témáját a Gasztroangyal méhkeréki felvétele biztosította. A jó hangulatú találkozás szerves része volt a programsorozatnak.

Méhkeréki eredmények a megyei értéktárban

A méhkeréki Borszéki Tivadar tábornok tér és a méhkeréki száraztészta (vele együtt a lekvárok, savanyúságok és a péksütemények) bekerültek az első Békés Megyei Közfoglalkoztatási Értéktárba. Az értéktár bizottság tagjai 263 felterjesztésből 65-nek adtak helyt, közöttük kettő méhkeréki. Összesen 45 Békés megyei település értékei kerültek be a 2022-es lajstromban. A gyűjteményt tartalmazó kiadványt szeptember 27-én, a Békés Megyei Közfoglalkoztatási Konferencián és Kiállításon mutatta be annak kiadója, a kormányhivatal.

Hosszú út és sok elvégzett munka, számos eredmény van már a méhkeréki közfoglalkoztatás lassan 10 éves működésében. Csak idén elkészült egy új pagoda a Damjanich utcai közösségi térre a fiataloknak, az óvoda 112 négyzetméteres parkolója kapott betonborítást, a tésztakészítés folyamatos, az önkormányzati utak javítása visszatérő feladat, akárcsak a parlagfűmentesítés. Idén már elkészült 185 db 5 literes üveg savanyú uborka, fajtánként mintegy félszáz őszibarack-, sárgabarack- és körtebefőtt. A mezőgazdasági idényben folyamatos a virágágyások és a zöldségeskert gondozása, az idei mérleg szerint 120 fej saláta, 200 retek, 216 karalábé, 24 kg zöldbab, 25 kg vöröshagyma és 5 mázsa csemegeuborka gazdagítja a helyi ellátást. Az őszi munkák során 4 hektár cirok is betakarításra került, valamint folyamatban van 3 mázsa fejes káposzta savanyítása.

Békéscsabán, a szeptemberi rendezvényen Méhkerék kiállítóként is szerepelt. A település standját megtisztelte Réthy Pál, a Belügyminisztérium közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkára, aki személyesen gratulált az elért eredményekhez.

Szeptemberben egy másik kiállításon is sikereket aratott a méhkeréki közfoglalkoztatási stand. A hónap közepén a Gyulai Pálinkafesztiválon három napon át láthatta, kóstolhatta és vásárolhatta a nagyközönség a méhkeréki termékeket.

Hálózat mosatás

Ismét eljött az ideje annak, hogy akik nem éltek a szennyvíz-elvezetés lehetőségével megfizessék az úgynevezett talajterhelési díjat. A település csatornázottságát követően az országos gyakorlatnak megfelelően Méhkerék is talajterhelési díjat vezetett be, aminek részben az a célja, hogy ösztönözze az ingatlantulajdonosokat a csatornahálózatra való rákötésre, hiszen a rendszer jobb kihasználtság mellett nagyobb hatásfokkal üzemel, s természetesen a fenntartás költségei is nagyobb arányban térülnek meg. Aki ezzel a lehetőséggel nem él, és továbbra is saját szennyvízaknában gyűjti a háztartási szennyvizet, annak bizony talajterhelési díjat kell fizetnie. Ehhez az Alföldvíz Zrt. szolgáltatja az előző évre vonatkozó ingatlan és fogyasztási adatokat. Ha esetleg eltérés van a nyilvántartásban, és valaki mégis rákötött a rendszerre, de nem szerepel az adatbázisban, a megfelelő dokumentumokkal igazolhatja, hogy nem köteles ezt a közterhet megfizetni. A polgármesteri hivatal pénzügyi osztályán segítenek a bevallás és a bejelentés elkészítésében.

Továbbtanulók támogatása

Az önkormányzat több éves hagyományát folytatva idén is csatlakozik a Bursa Hungarica Ösztöndíjprogramhoz, amelynek keretében a felsőoktatásban tanuló diákok kaphatnak ösztöndíjat szociális helyzetük alapján. Az ösztöndíjrendszerben az önkormányzat havi 1500 forint támogatást biztosít a méhkeréki fiataloknak, e mellé a kormányhivatal és az adott felsőoktatási intézmény változó összeggel járul hozzá a havi ösztöndíj folyósítása érdekében. Már most pályázhatnak azok is, akik majd csak februárban adják be a főiskolai/egyetemi jelentkezésüket, és persze azok is, akik már a felsőoktatásban tanulnak. A pályázatokat az EPER-Bursa rendszerben lehet benyújtani november 3-ig. Részletek: https://mehkerek.asp.lgov.hu/bursa-hungarica

FELHÍVÁS

Méhkerék Község Önkormányzata nyílt pályázaton meghirdeti eladásra a Méhkerék, Sarkadi utca 22. szám (hrsz. 387) alatti ingatlant.

Az 1083 nm-es telek (kivett lakóház, udvar és melléképület) magán személy számára, otthonteremtés céljára eladó.

Az ingatlan eladási ára min. 2 millió forint.

Az ajánlatokat erre a célra készített ajánlati lapon, a meghirdetett ár 10%-ának megfelelő összegű ajánlati biztosíték megfizetésével 2022.10.20. 14 óráig lehet benyújtani a polgármesteri hivatalban.

Ajánlati lap és részletes felhívás kérhető a hivatalban, illetve megtalálható a www.mehkerek.asp.lgov.hu honlapon.

Szociális tüzelőre pályázhatnak

A Belügyminisztériumtól elnyert pályázati támogatás és az önkormányzat által vállalt költségek ezen a télen 744 mázsa barnakőszén szétosztását teszik lehetővé Méhkeréken. A szociális tüzelő támogatáshoz szükséges kérelmeket legkésőbb november 15-ig lehet benyújtani a polgármesteri hivatalban. Ezt követően megvizsgálják a jogosultsági feltételeknek való megfelelést, majd a kérelmek mennyisége alapján a képviselő-testület várhatóan november végén dönt a támogatások mértékéről.

Jogosultsági feltételek:

- egyedül élő kérelmező esetén a jövedelem nem haladja meg a 71.250.- Ft-ot,
- családban élő kérelmező esetén a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az 57.000.- Ft-ot,
- jövedelemvizsgálat nélkül jogosultak azok a családok, akik tartósan beteg (egészségkárosodott), fogyatékkal élő gyermeket nevelnek életkorra való tekintet nélkül,
- jövedelemvizsgálat nélkül jogosultak a 65. évet betöltött egyedülálló és egyedül élő nyugdíjas személyek,
- az aktív korúak ellátásában részesülő személy,
- időskorúak ellátásában részesülő személy,
- gyermekvédelmi kedvezményben részesülő vagy hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok,
- 3 vagy több gyermeket nevelő családok,
- gyermekét egyedül nevelő szülő.

További tájékoztatás kérhető Fanaczán Réka szociális ügyintézőnél.

Hulladékos ügyfélfogadás

Az év utolsó hónapjaiban is a megszokott rendben, a hónap 3. csütörtökjén 12:30 és 14:30 között lehet helyben ügyeket intézni a DAREH kihelyezett ügyfélfogadásán. A polgármesteri hivatalban október 20-án, november 17-én és december 15-én délután várja az ügyintéző a helyieket.

Temetőfejlesztés

A Magyar Falu Program keretében elnyert támogatásból megkezdődtek a munkálatok a temetőben. A legsürgetőbb feladat már be is fejeződött. Az új, 2 férőhelyes kegyeleti hűtőt szeptember 29-én beszerelte a szolgáltató. Az eszköz beszerzési pályázatát a Csizi Frigo Kft. nyerte, a cég 1 739 900 forintért biztosította az új berendezést. A rendelkezésre álló keretből még el kell készíteni a ravatalozó áramhálózatának bővítését, ill. a világítótestek korszerűsítését. Ezeknek a munkálatoknak a beszerzése folyamatban van.

SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MAGYARORSZÁGON

Támogatóink:

Békés Megyei Önkormányzat
Békés Megyei Román Önkormányzat

MINISZTERELNÖKSÉG
BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.

Nyisztor György Emlékév 2022.

A méhkeréki néptánc ünnepe

2022. október 22. / 15 órától a piactéren

Népi kulturális értékek - néptánc, népzene, népi kézművesség

Közreműködnek:

- Körösmenti Táncegyüttes
- Harruckern Táncegyüttes
- Eleki Román Hagyományőrző Táncegyüttes
- Magyar Állami Népi Együttes
- Timár Együttes
- "Mitica Lányai"
- Nyisztor György Hagyományőrző Néptáncegyüttes

200 néptáncos, közös táncház, fergeteges hangulat
- a zenéről gondoskodik a Ludas Zenekar és ifj. Rácz Zoltán

Retró utcabál hajnalig *(Dr. Mokán és DJ Széplucky)*

Szeretettel várunk kicsiket és nagyokat, fiatal és tapasztalt táncosokat, mindenkit, aki szereti a néptáncot, népzenét!

Nyisztor György Hagyományőrző Néptáncegyüttes,
Méhkerék Község Önkormányzata,
Méhkeréki Román Nemzetiségi Önkormányzat,
Méhkeréki Románok Egyesülete

75 év hagyomány és tisztelet

Dragi Micherecheni, kedves Méhkerékiek!

Ca fiu al satului, mă adresez dumneavoastră cu recunoștință pentru strădania avută de-a lungul timpului de-a rămâne o comunitate compactă, pentru faptul că aici încă se vorbește limba română, pentru modul în care v-ați asigurat să păstrați și să transmiteți și copiilor dumneavoastră cultura strămoșească. Și da, această localitate încă este despre noi, românii de pe aceste meleaguri, despre dansurile și cântecele noastre. Este despre casa noastră părintească, despre ulițele unde oamenii își dau bineață. Este despre credința cu care am fost crescuți cu toții. Este despre noi, micherechenii! Este despre satul nostru! Despre românii pe care am putut să mă bazez și care pot conta pe mine. Despre noi trebuie să fie și recensământul din acest an, deoarece acesta ne va influența munca în următorii zece ani. Va influența viața satului! Un recensământ cu un număr mare de români declarați va însemna o continuitate. De aceea, ca și micherechean, în calitate de președinte al AȚRU, vă rog să vă declarați cu mândrie identitatea românească la recensământ!

A falu szülöttjeként elismeréssel tartozom Önöknek, amiért hosszú évtizedek óta egy összetartó közösséget alkotnak, ahol még beszélik a román nyelvet, őrzik és megélik kultúránkat, tovább örökítik azt gyermekeinknek, unokáinknak. Ez a falu rólunk szól, magyarországi románokról, a táncainkról és dalainkról. Arról a hitről, amelyben mindannyian felnevelkedtünk. Rólunk, Méhkerékiekről, akikre támaszkodhatok, és akik a jövőben is számíthatnak rám!

Különleges érzelmek kötnek azokhoz az emberekhez és helyekhez, ahol az én gyökereim is vannak. Itt, ahol ismerek minden egyes fűszálat, bokrot, és ahol az emberek még ma is megállnak az utcán egymással beszélgetni. Itt él az ország egyik legrégebbi és legerősebb román nemzetiségű közössége. Az idei népszámlálásnak is rólunk kell szólnia, mivel ez meghatározza közösségünk jövőjét. Befolyásolni fogja a falu életét, intézményeink, egyházaink, civil szervezeteink működését. Egy nagy számban megvallott román nemzetiségi identitás, a folytonosságról adhat bizonyosságot. Ezért méhkerékiként és az MROÖ elnökeként arra kérem Önöket, hogy büszkén és bátran vallják meg román nemzetiségi identitásukat!

Gheorghe Cozma – Kozma György
președintele AȚRU – MROÖ elnök

Impresszum

Viața Micherechiului ✿ **Kiadja** Méhkeréki Község Önkormányzata ✿ **Felelős kiadó:** Tát Margit polgármester
Honlap: www.mehkerek.hu és http://mehkerek.asp.lgov.hu ✿ **E-mail címünk:** mehkerek@mehkerek.hu
✿ **Keressen minket Facebookon is!** http://www.faceboook.com/mehkerek.kozseg